

Διεθνής Σύμβαση για την Προστασία Όλων των Ατόμων Ενάντια στην Εξαναγκαστική Εξαφάνιση

Προοίμιο

Τα Κράτη Μέλη στην παρούσα Σύμβαση,

Λαμβάνοντας υπόψη την υποχρέωση των Κρατών κάτω από τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών να προωθούν οικουμενικό σεβασμό και τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών,

Έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,

Ανακαλώντας το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα, και τα άλλα σχετικά διεθνή έγγραφα στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του ανθρωπιστικού δικαίου και του διεθνούς ποινικού δικαίου,

Ανακαλώντας επίσης την Διακήρυξη για την Προστασία Όλων των Ατόμων Ενάντια στην Εξαναγκαστική Εξαφάνιση που υιοθετήθηκε από την Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών με το ψήφισμα της 47/133 της 18ης Δεκεμβρίου 1992,

Έχοντας γνώση της εξαιρετικής σοβαρότητας της εξαναγκαστικής εξαφάνισης, η οποία συνιστά έγκλημα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, που ορίζονται από το διεθνές δίκαιο, έγκλημα κατά της ανθρωπότητας,

Αποφασισμένα να παρεμποδίσουν εξαναγκαστικές εξαφανίσεις και να καταπολεμήσουν την ατιμωρησία για το έγκλημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης,

Λαμβάνοντας υπόψη το δικαίωμα οποιουδήποτε προσώπου να μην υπόκειται σε εξαναγκαστική εξαφάνιση, το δικαίωμα των θυμάτων για δικαιοσύνη και αποκατάσταση,

Επιβεβαιώνοντας το δικαίωμα οποιουδήποτε θύματος να γνωρίζει την αλήθεια για τις περιστάσεις της εξαναγκαστικής εξαφάνισης και της τύχης του

εξαφανισμένου προσώπου, και του δικαιώματος για ελευθερία αναζήτησης, λήψης και μετάδοσης πληροφοριών προς το σκοπό αυτό,

Έχουν συμφωνήσει τα ακόλουθα άρθρα:

Μέρος I

Άρθρο 1

1. Κανένας δεν υπόκειται σε εξαναγκαστική εξαφάνιση.
2. Καμία εξαιρετική περίπτωση, όποια και να είναι, είτε κατάσταση πολέμου είτε απειλή πολέμου, εσωτερική πολιτική αστάθεια ή οποιαδήποτε άλλη δημόσια έκτακτη ανάγκη, δυνατόν να προβληθεί ως δικαιολογία για εξαναγκαστική εξαφάνιση.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, «εξαναγκαστική εξαφάνιση» θεωρείται να είναι η σύλληψη, κράτηση, απαγωγή ή οποιαδήποτε άλλη μορφή στέρησης της ελευθερίας από όργανα του Κράτους ή από άτομα ή ομάδες ατόμων που ενεργούν με την εξουσιοδότηση, υποστήριξη ή συναίνεση του Κράτους, με επακόλουθη άρνηση αναγνώρισης της στέρησης της ελευθερίας ή απόκρυψη της τύχης ή του τόπου όπου βρίσκεται το εξαφανισμένο άτομο, τα οποία θέτουν τέτοιο άτομο εκτός της προστασίας του νόμου.

Άρθρο 3

Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για διερεύνηση πράξεων που ορίζονται στο άρθρο 2, που διαπράττονται από άτομα ή ομάδες ατόμων που ενεργούν χωρίς την εξουσιοδότηση, υποστήριξη ή συναίνεση του Κράτους και για την προσαγωγή των υπευθύνων αυτών ενώπιον της δικαιοσύνης.

Άρθρο 4

Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι η εξαναγκαστική εξαφάνιση συνιστά αδίκημα κάτω από το ποινικό του δίκαιο.

Άρθρο 5

Η εκτεταμένη ή συστηματική πρακτική της εξαναγκαστικής εξαφάνισης συνιστά έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως ορίζεται σε εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο και επισύρει τις συνέπειες που προβλέπονται κάτω από αυτό.

Άρθρο 6

1. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να υπέχει ποινική ευθύνη τουλάχιστον:

(α) Οποιοδήποτε άτομο το οποίο διαπράττει, διατάσσει, ζητεί ή παρακινεί την διάπραξη, αποπειράται να διαπράξει, είναι συνεργός σε ή συμμετέχει σε εξαναγκαστική εξαφάνιση·

(β) Οποιοσδήποτε ανώτερος ο οποίος:

(i) Γνώριζε ή συνειδητά αγνόησε πληροφορίες οι οποίες υποδείκνυαν σαφώς ότι υφιστάμενοι του κάτω από την ενεργή εξουσία και τον έλεγχο του διέπρατταν ή σκόπευαν να διαπράξουν το έγκλημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης·

(ii) Είχε άμεση ευθύνη και έλεγχο για δραστηριότητες οι οποίες αφορούσαν το έγκλημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης· και

(iii) Απέτυχε να λάβει όλα τα αναγκαία και εύλογα μέτρα εντός της εξουσίας του για να παρεμποδίσει ή καταστείλει την διάπραξη εξαναγκαστικής εξαφάνισης ή να υποβάλει το ζήτημα στις αρμόδιες αρχές για διερεύνηση και δίωξη.

(γ) Η υποπαράγραφος (β) ανωτέρω δεν επηρεάζει τα ανώτερα επίπεδα ευθύνης που εφαρμόζονται κάτω από σχετικό διεθνές δίκαιο για στρατιωτικούς διοικητές ή για άτομα που ενεργούν αποτελεσματικά ως στρατιωτικοί διοικητές.

2. Καμία διαταγή ή οδηγία από οποιαδήποτε δημόσια αρχή, πολιτική, στρατιωτική ή άλλη αρχή, δεν μπορεί να τύχει επίκλησης για να δικαιολογήσει το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης.

Άρθρο 7

1. Κάθε Κράτος Μέρος καθιστά το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης τιμωρητέο με κατάλληλες ποινές οι οποίες λαμβάνουν υπόψη την εξαιρετική σοβαρότητα της.
2. Κάθε Κράτος Μέρος δύναται να καθιερώσει:
  - (α) Ελαφρυντικές περιστάσεις, ιδιαίτερα για άτομα τα οποία, έχοντας εμπλακεί στη διάπραξη εξαναγκαστικής εξαφάνισης, συμβάλλουν αποτελεσματικά στην εύρεση του εξαφανισμένου προσώπου εν ζωή ή καθιστούν δυνατή τη διαφώτιση υποθέσεων εξαναγκαστικής εξαφάνισης ή την αναγνώριση των δραστών εξαναγκαστικής εξαφάνισης·
  - (β) Χωρίς επηρεασμό των άλλων ποινικών διαδικασιών, επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδιαίτερα στην περίπτωση θανάτου του εξαφανισμένου προσώπου ή τη διάπραξη εξαναγκαστικής εξαφάνισης αναφορικά με εγκύους, ανήλικους, άτομα με αναπηρίες ή άλλα ιδιαίτερα ευάλωτα άτομα.

Άρθρο 8

Με την επιφύλαξη του άρθρου 5,

1. Κράτος Μέρος το οποίο εφαρμόζει καθεστώς παραγραφής όσον αφορά την εξαναγκαστική εξαφάνιση, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι η διάρκεια της παραγραφής για ποινικές διαδικασίες:
  - (α) Είναι μεγάλης διάρκειας και είναι ανάλογη με την εξαιρετική σοβαρότητα του αδικήματος αυτού·
  - (β) Αρχεται από τη στιγμή που παύει το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης, λαμβάνοντας υπόψη τη διαρκή του φύση.
2. Κάθε Κράτος Μέρος εγγυάται το δικαίωμα των θυμάτων της εξαναγκαστικής εξαφάνισης σε αποτελεσματικά μέσα θεραπείας κατά τη διάρκεια της παραγραφής.

Άρθρο 9

1. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για θεμελίωση της αρμοδιότητας του να ασκεί δικαιοδοσία στο αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης:
  - (α) Όταν το αδίκημα διαπράττεται σε οποιαδήποτε εδαφική περιοχή κάτω από την δικαιοδοσία του ή επί πλοίου ή αεροσκάφους εγγεγραμμένου στο Κράτος αυτό·
  - (β) Όταν ο φερόμενος ως δράστης είναι υπήκοος του·
  - (γ) Όταν το εξαφανισμένο άτομο είναι υπήκοος του και το Κράτος Μέρος το θεωρεί κατάλληλο.
2. Κάθε Κράτος Μέρος ομοίως, λαμβάνει τέτοια μέτρα, ως είναι αναγκαίο, για θεμελίωση της αρμοδιότητας του να ασκεί δικαιοδοσία στο αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης όταν ο φερόμενος ως δράστης βρίσκεται σε οποιαδήποτε εδαφική περιοχή κάτω από την δικαιοδοσία του εν λόγω Κράτους, εκτός εάν τον εκδώσει ή τον παραδώσει σε άλλο Κράτος σύμφωνα με τις διεθνείς του υποχρεώσεις ή τον παραδώσει σε διεθνές ποινικό δικαστήριο του οποίου έχει αναγνωρίσει τη δικαιοδοσία.
3. Η παρούσα Σύμβαση δεν αποκλείει οποιαδήποτε επιπρόσθετη ποινική δικαιοδοσία που ασκείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 10

1. Οποιοδήποτε Κράτος Μέρος, στην εδαφική περιοχή του οποίου άτομο για το οποίο υπάρχει υποψία ότι έχει διαπράξει το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης είναι παρόν, όταν ικανοποιηθεί, μετά από εξέταση των πληροφοριών που είναι διαθέσιμα σε αυτό, ότι οι περιστάσεις το απαιτούν, θέτει το εν λόγω άτομο υπό κράτηση ή λαμβάνει τέτοια άλλα νομικά μέτρα, ως είναι αναγκαία, για τη διασφάλιση της παρουσίας του. Η κράτηση και άλλα νομικά μέτρα θα είναι όπως προβλέπεται από το δίκαιο αυτού του Κράτους Μέρους, αλλά δυνατόν να διατηρούνται μόνο για τέτοιο χρονικό

διάστημα, ως είναι αναγκαίο, για τη διασφάλιση της παρουσίας του προσώπου σε διαδικασίες ποινικές, παράδοσης ή έκδοσης.

2. Κράτος Μέρος το οποίο έχει λάβει τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, διεξάγει αμέσως προκαταρκτική εξέταση ή έρευνες για να θεμελιώσει τα γεγονότα. Γνωστοποιεί στα Κράτη Μέρη που αναφέρονται στο άρθρο 9, παράγραφος 1, τα μέτρα που έλαβε δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, περιλαμβανομένων της κράτησης και των περιστάσεων που δικαιολογούν την κράτηση, και των ευρημάτων της προκαταρκτικής εξέτασης ή των ερευνών του, υποδεικνύοντας κατά πόσο προτίθεται να ασκήσει τη δικαιοδοσία του.
3. Οποιοδήποτε άτομο βρίσκεται υπό κράτηση δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, δύναται να επικοινωνήσει αμέσως με τον πλησιέστερο κατάλληλο εκπρόσωπο του Κράτους του οποίου είναι υπήκοος, ή, εάν είναι ανιθαγενής, με τον εκπρόσωπο του Κράτους στο οποίο συνήθως διαμένει.

Άρθρο 11

1. Το Κράτος Μέρος στην εδαφική περιοχή κάτω από την δικαιοδοσία του οποίου βρέθηκε άτομο για το οποίο υπάρχει ισχυρισμός ότι έχει διαπράξει το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης, εάν δεν εκδώσει ή παραδώσει το άτομο αυτό σε άλλο Κράτος σύμφωνα με τις διεθνείς του υποχρεώσεις ή να το παραδώσει σε διεθνές ποινικό δικαστήριο του οποίου έχει αναγνωρίσει τη δικαιοδοσία, υποβάλλει την υπόθεση στις αρμόδιες αρχές του με σκοπό τη δίωξη.
2. Οι αρχές αυτές λαμβάνουν την απόφασή τους κατά τον ίδιο τρόπο όπως στην περίπτωση οποιουδήποτε συνηθισμένου αδικήματος σοβαρής φύσεως κάτω από το δίκαιο αυτού του Κράτους Μέρους. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 9, παράγραφος 2, οι κανόνες απόδειξης που απαιτούνται για δίωξη και καταδίκη σε καμία περίπτωση δεν είναι λιγότερο αυστηροί από αυτούς οι οποίοι εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 9, παράγραφος 1.

3. Οποιοδήποτε άτομο, εναντίον του οποίου έχουν κινηθεί διαδικασίες σε σχέση με το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης, έχει εχέγγυα δίκαιης μεταχείρισης σε όλα τα στάδια των διαδικασιών. Οποιοδήποτε άτομο που δικάζεται για το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης έχει το όφελος δίκαιης δίκης ενώπιον αρμοδίου, ανεξάρτητου και αμερόληπτου δικαστηρίου ή αρχής διαιτησίας που συστήνεται από νόμο.

Άρθρο 12

1. Κάθε Κράτος Μέρος διασφαλίζει ότι οποιοδήποτε άτομο που ισχυρίζεται ότι άτομο έχει υποστεί εξαναγκαστική εξαφάνιση, έχει το δικαίωμα να αναφέρει τα γεγονότα στις αρμόδιες αρχές, οι οποίες εξετάζουν τους ισχυρισμούς χωρίς καθυστέρηση και αμερόληπτα και, όπου είναι αναγκαίο, προβαίνει χωρίς καθυστέρηση σε πλήρη και αμερόληπτη έρευνα. Κατάλληλα μέτρα λαμβάνονται, όπου είναι αναγκαίο, για τη διασφάλιση ότι ο καταγγέλλων, μάρτυρες, συγγενείς του εξαφανισμένου ατόμου και οι συνήγοροι υπεράσπισης τους, όπως επίσης και άτομα που συμμετέχουν στην έρευνα, προστατεύονται από κακομεταχείριση ή εκφοβισμό ως συνέπεια της καταγγελίας ή των αποδείξεων που παρασχέθηκαν.
2. Όπου υπάρχει εύλογη αιτία να πιστεύεται ότι άτομο έχει υποστεί εξαναγκαστική εξαφάνιση, οι αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, προβαίνουν σε έρευνα, έστω και εάν δεν υπάρχει επίσημη καταγγελία.
3. Κάθε Κράτος Μέρος διασφαλίζει ότι οι αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου:
  - (α) Έχουν τις αναγκαίες εξουσίες και μέσα για να διεξάγουν την έρευνα αποτελεσματικά, περιλαμβανομένης πρόσβασης σε έγγραφα και άλλες πληροφορίες σχετικά με την έρευνά τους;
  - (β) Έχουν πρόσβαση, εάν είναι αναγκαίο, με την προηγούμενη εξουσιοδότηση δικαστικής αρχής, η οποία εκδίδει απόφαση ταχέως για το θέμα, σε οποιοδήποτε τόπο κράτησης ή οποιοδήποτε άλλο τόπο στον οποίο υπάρχει εύλογη αιτία να πιστεύεται ότι δύναται να βρίσκεται το εξαφανισμένο άτομο.

4. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για παρεμπόδιση και τιμωρία πράξεων που εμποδίζουν τη διεξαγωγή έρευνας. Διασφαλίζει ιδιαίτερα, ότι άτομα για τα οποία υπάρχει υποψία ότι έχουν διαπράξει το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης, δεν είναι σε θέση να επηρεάζουν την πρόοδο έρευνας με μέσα πίεσης ή πράξεις εκφοβισμού ή αντίποινα που στοχεύουν στον καταγγέλοντα, μάρτυρες, συγγενείς του εξαφανισμένου ατόμου ή των συνηγόρων υπεράσπισης τους ή των ατόμων που συμμετέχουν στην έρευνα.

Άρθρο 13

1. Για τους σκοπούς έκδοσης μεταξύ Κρατών Μερών, το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης δεν θα θεωρείται ως πολιτικό αδίκημα ή ως αδίκημα που σχετίζεται με πολιτικό αδίκημα ή ως αδίκημα εμπνευσμένο από πολιτικά κίνητρα. Αντιστοίχως, αίτημα για έκδοση που βασίζεται σε τέτοιο αδίκημα, δεν είναι δυνατόν να απορριφθεί για αυτούς μόνο τους λόγους.
2. Το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης θα θεωρείται ότι περιλαμβάνεται στα αδικήματα για τα οποία χωρεί έκδοση σε οποιαδήποτε συνθήκη έκδοσης που υφίσταται μεταξύ Κρατών Μερών πριν την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης.
3. Κράτη Μέρη αναλαμβάνουν να συμπεριλάβουν το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης ως αδίκημα για το οποίο χωρεί έκδοση σε οποιαδήποτε συνθήκη έκδοσης που θα συναφθεί μεταγενέστερα μεταξύ τους.
4. Εάν Κράτος Μέρος το οποίο θέτει την έκδοση υπό την αίρεση της ύπαρξης συνθήκης, λάβει αίτημα για έκδοση από άλλο Κράτος Μέρος με το οποίο δεν έχει συνθήκη έκδοσης, δύναται να θεωρήσει την παρούσα Σύμβαση ως την αναγκαία νομική βάση για έκδοση, όσον αφορά το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης.
5. Κράτη Μέρη τα οποία δεν θέτουν την έκδοση υπό την αίρεση της ύπαρξης συνθήκης, αναγνωρίζουν το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης ως αδίκημα για το οποίο χωρεί έκδοση μεταξύ τους.

6. Η έκδοση, σε όλες τις περιπτώσεις, υπόκειται στους όρους που προβλέπονται από το δίκαιο του Κράτους Μέρους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα ή από εφαρμοστέες συνθήκες έκδοσης, περιλαμβανόμενων, ιδιαίτερα, των όρων που αφορούν την ελάχιστη απαιτούμενη ποινή για έκδοση και τους λόγους για τους οποίους το Κράτος Μέρους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα δύναται να αρνηθεί την έκδοση ή να την θέσει υπό κάποιους όρους.
7. Τίποτα στην παρούσα Σύμβαση δεν θα ερμηνεύεται ως να επιβάλλει υποχρέωση για έκδοση, εάν το Κράτος Μέρους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα έχει ουσιαστικούς λόγους να πιστεύει ότι το αίτημα έχει γίνει με σκοπό τη δίωξη ή τιμωρία του ατόμου ένεκα του φύλου, φυλής, θρησκείας, υπηκοότητας, εθνικής καταγωγής, πολιτικών πεποιθήσεων ή ιδιότητας μέλους σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή ότι συμμόρφωση με το αίτημα θα προκαλούσε βλάβη στο άτομο αυτό για οποιονδήποτε από τους λόγους αυτούς.

Άρθρο 14

1. Κράτη Μέρη παρέχουν το ένα στο άλλο το μέγιστο μέτρο αμοιβαίας νομικής συνδρομής σε σχέση με ποινικές διαδικασίες που διεξάγονται αναφορικά με το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης, περιλαμβανόμενης της παροχής όλης της μαρτυρίας που έχουν στην διάθεση τους που είναι αναγκαία για τις διαδικασίες.
2. Τέτοια αμοιβαία νομική συνδρομή θα υπόκειται στους όρους που προβλέπονται από το εσωτερικό δίκαιο του Κράτους Μέρους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα ή από εφαρμοστέες συνθήκες για αμοιβαία νομική συνδρομή περιλαμβανομένων, ιδιαίτερα, των όρων για τους οποίους το Κράτος Μέρους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα δύναται να αρνηθεί να χορηγήσει αμοιβαία νομική συνδρομή ή δύναται να θέσει αυτή υπό όρους.

Άρθρο 15

Κράτη Μέρη συνεργάζονται το ένα με το άλλο και παρέχουν το ένα στο άλλο το μέγιστο μέτρο αμοιβαίας συνδρομής με σκοπό την παροχή συνδρομής στα

θύματα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης, καθώς και την αναζήτηση, εντοπισμό και απελευθέρωση εξαφανισμένων ατόμων και, στην περίπτωση θανάτου, την εκταφή και ταυτοποίησή τους και επιστροφή των σορών τους.

Άρθρο 16

1. Κανένα Κράτος Μέρος δεν απελαύνει, επαναπατρίζει (“refouler”) παραδίδει ή εκδίδει άτομο σε άλλο Κράτος, όπου υπάρχουν ουσιαστικοί λόγοι να πιστεύεται ότι το εν λόγω άτομο θα βρισκόταν σε κίνδυνο να υποστεί εξαναγκαστική εξαφάνιση.
2. Προς το σκοπό καθορισμού κατά πόσον συντρέχουν τέτοιοι λόγοι, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη όλα τα σχετικά θέματα, περιλαμβανόμενων, όπου εφαρμόζεται, της ύπαρξης στο Κράτος που αφορά συνεπούς προτύπου κατάφωρων ή μαζικών παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή σοβαρών παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

Άρθρο 17

1. Κανένας δεν κρατείται μυστικά.
2. Με την επιφύλαξη των άλλων διεθνών υποχρεώσεων του Κράτους Μέρους όσον αφορά τη στέρηση της ελευθερίας, κάθε Κράτος Μέρος, στην νομοθεσία του:
  - (α) Καθορίζει τους όρους κάτω από τους οποίους δυνατόν να δοθούν εντολές για στέρηση της ελευθερίας·
  - (β) Υποδεικνύει τις αρχές εκείνες που εξουσιοδοτούνται να δώσουν εντολή για στέρηση της ελευθερίας·
  - (γ) Εγγυάται ότι οποιοδήποτε άτομο στερείται της ελευθερίας του κρατείται μόνο σε επίσημα αναγνωρισμένους και επιτηρούμενους τόπους στέρησης της ελευθερίας·
  - (δ) Εγγυάται ότι οποιοδήποτε άτομο στερείται της ελευθερίας του θα εξουσιοδοτείται να επικοινωνεί με και να το επισκέπτεται η οικογένειά

του, συνήγορος του ή οποιοδήποτε άλλο άτομο της επιλογής του, τηρουμένων μόνο των όρων που καθορίζονται από το δίκαιο, ή εάν το εν λόγω άτομο είναι αλλοδαπό, να επικοινωνεί με τις προξενικές αρχές του, σύμφωνα με εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο·

(ε) Εγγυάται πρόσβαση από τις αρμόδιες και νομικά εξουσιοδοτημένες αρχές και φορείς, στους τόπους όπου τα άτομα στερούνται της ελευθερίας τους, με προηγούμενη εξουσιοδότηση από δικαστική αρχή, εάν είναι αναγκαίο·

(στ) Εγγυάται ότι οποιοδήποτε άτομο στερείται της ελευθερίας του ή, στην περίπτωση πιθανολογούμενης εξαναγκαστικής εξαφάνισης, εφόσον το άτομο που στερείται της ελευθερίας του δεν έχει τη δυνατότητα να ασκήσει το δικαίωμα αυτό, οποιαδήποτε άτομα με έννομο συμφέρον, τέτοια όπως συγγενείς του ατόμου που στερείται της ελευθερίας του, εκπρόσωποι τους ή συνήγοροι τους, έχουν το δικαίωμα, σε όλες τις περιπτώσεις, να προσφεύγουν στην δικαιοσύνη, έτσι ώστε το δικαστήριο δυνατόν να αποφασίσει χωρίς καθυστέρηση για τη νομιμότητα της στέρησης της ελευθερίας και για εντολή απελευθέρωσης του ατόμου, εάν τέτοια στέρηση της ελευθερίας δεν είναι νόμιμη.

3. Κάθε Κράτος Μέρος διαβεβαιώνει την εμπλοκή και διατήρηση ενός ή περισσότερων ενημερωμένων επίσημων μητρώων και/ή αρχείων των ατόμων που στερούνται της ελευθερίας τους, τα οποία θα καταστούν ταχέως διαθέσιμα, κατόπιν αιτήματος, σε οποιαδήποτε δικαστική ή άλλη αρμόδια αρχή ή φορέα εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό από το δίκαιο του Κράτους Μέρους που αφορά, ή από οποιοδήποτε σχετικό διεθνές νομικό έγγραφο στο οποίο το Κράτος που αφορά είναι μέρος. Οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτά περιλαμβάνουν, το ελάχιστο:

(α) Την ταυτότητα του ατόμου που στερείται της ελευθερίας του·

(β) Την ημερομηνία, ώρα και τόπο όπου το άτομο στερήθηκε της ελευθερίας του και την ταυτότητα της αρχής που στέρησε την ελευθερία του ατόμου·

(γ) Την αρχή που διέταξε την στέρηση της ελευθερίας και τους λόγους για τη στέρηση της ελευθερίας·

- (δ) Την αρχή που είναι υπεύθυνη για επιτήρηση της στέρησης της ελευθερίας·
- (ε) Τον τόπο στέρησης της ελευθερίας, την ημερομηνία και ώρα εισαγωγής στον τόπο στέρησης της ελευθερίας και την αρχή που είναι υπεύθυνη για τον τόπο στέρησης της ελευθερίας·
- (στ) Στοιχεία σχετικά με την κατάσταση της υγείας του ατόμου που στερείται της ελευθερίας του·
- (ζ) Στην περίπτωση θανάτου κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας, τις περιστάσεις και την αιτία θανάτου και τον προορισμό των σορών·
- (η) Την ημερομηνία και ώρα απελευθέρωσης ή μεταφοράς σε άλλο τόπο κράτησης, τον προορισμό και την αρχή που είναι υπεύθυνη για την μεταφορά.

Άρθρο 18

1. Τηρουμένων των άρθρων 19 και 20, κάθε Κράτος Μέρος εγγυάται σε οποιοδήποτε άτομο με έννομο συμφέρον για τις πληροφορίες αυτές, όπως συγγενείς του ατόμου που στερείται της ελευθερίας του, τους εκπροσώπους τους ή συνήγορους υπεράσπισης τους, πρόσβαση σε τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:
  - (α) Την αρχή που διέταξε την στέρηση της ελευθερίας·
  - (β) Την ημερομηνία, ώρα και τόπο που το άτομο στερήθηκε της ελευθερίας του και εισήχθη στον τόπο στέρησης της ελευθερίας·
  - (γ) Την αρχή που είναι υπεύθυνη για επιτήρηση της στέρησης της ελευθερίας·
  - (δ) Το μέρος όπου βρίσκεται το άτομο που στερείται της ελευθερίας του, περιλαμβανομένων, στην περίπτωση μεταφοράς του σε άλλο τόπο στέρησης της ελευθερίας, τον προορισμό και την αρχή που είναι υπεύθυνη για την μεταφορά·
  - (ε) Την ημερομηνία, ώρα και τόπο απελευθέρωσης·

(στ) Στοιχεία σχετικά με την κατάσταση της υγείας του ατόμου που στερείται της ελευθερίας του

(ζ) Στην περίπτωση θανάτου κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας, τις περιστάσεις και την αιτία θανάτου και τον προορισμό των σορών.

2. Κατάλληλα μέτρα λαμβάνονται, όπου είναι αναγκαίο, για προστασία των ατόμων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, όπως επίσης και ατόμων που συμμετέχουν στην έρευνα, από οποιαδήποτε κακομεταχείριση, εκφοβισμό ή κύρωση, ως αποτέλεσμα της έρευνας για πληροφορίες που αφορούν το άτομο που στερείται της ελευθερίας του.

Άρθρο 19

1. Προσωπικές πληροφορίες, περιλαμβανομένων ιατρικών και γενετικών δεδομένων, τα οποία συλλέγονται και/ή διαβιβάζονται εντός του πλαισίου της αναζήτησης εξαφανισμένου ατόμου δεν θα χρησιμοποιούνται ή καθίστανται διαθέσιμα για σκοπούς άλλους πέραν της αναζήτησης του εξαφανισμένου ατόμου. Τα ανωτέρω ισχύουν με την επιφύλαξη της χρήσης τέτοιων πληροφοριών σε ποινικές διαδικασίες που αφορούν το αδίκημα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης ή για την άσκηση του δικαιώματος για λήψη αποζημίωσης.

2. Η συλλογή, επεξεργασία, χρήση και αποθήκευση προσωπικών πληροφοριών, περιλαμβανομένων ιατρικών και γενετικών δεδομένων, δεν παραβιάζει ή έχει ως αποτέλεσμα την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θεμελιωδών ελευθεριών ή την αξιοπρέπεια του ατόμου.

Άρθρο 20

1. Μόνο όταν άτομο βρίσκεται κάτω από την προστασία του νόμου και η στέρηση της ελευθερίας υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο, δυνατόν το δικαίωμα για πληροφορίες που αναφέρεται στο άρθρο 18 να περιοριστεί, σε εξαιρετική βάση, όπου είναι απολύτως αναγκαίο, και όπου προβλέπεται από το νόμο, και εάν η διαβίβαση των πληροφοριών θα επηρέαζε δυσμενώς την ιδιωτική ζωή ή ασφάλεια του ατόμου, παρεμποδίζει ποινική έρευνα ή για άλλους

ισότιμους λόγους σύμφωνα με το δίκαιο, και σε συμφωνία με εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο και με τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης. Σε καμία περίπτωση δεν θα υπάρχουν περιορισμοί στο δικαίωμα για πληροφορίες που αναφέρεται στο άρθρο 18 που να συνιστούν συμπεριφορά που ορίζεται στο άρθρο 2 ή να είναι κατά παράβαση του άρθρου 17, παράγραφος 1.

2. Με την επιφύλαξη της εξέτασης της νομιμότητας της στέρησης της ελευθερίας ατόμου, Κράτη Μέρη εγγυώνται στα άτομα που αναφέρονται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, το δικαίωμα σε ταχεία και αποτελεσματικά δικαστικά μέσα θεραπείας, ως μέσο για απόκτηση χωρίς καθυστέρηση των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 18, παράγραφος 1. Το δικαίωμα αυτό για μέσα θεραπείας δεν αναστέλλεται ή περιορίζεται υπό οποιεσδήποτε περιστάσεις.

Άρθρο 21

Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι άτομα που στερούνται της ελευθερίας τους, απελευθερώνονται κατά τρόπο που επιτρέπει αξιόπιστη επιβεβαίωση ότι έχουν πραγματικά απελευθερωθεί. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει επίσης τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει την σωματική ακεραιότητα τέτοιων ατόμων και τη δυνατότητά τους να ασκήσουν πλήρως τα δικαιώματά τους κατά το χρόνο της απελευθέρωσης, με την επιφύλαξη οποιωνδήποτε υποχρεώσεων στις οποίες τέτοια άτομα δύναται να υπόκεινται κάτω από το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 22

Με την επιφύλαξη του άρθρου 6, κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να παρεμποδίσει και να επιβάλλει κυρώσεις για την ακόλουθη συμπεριφορά:

- (α) Καθυστέρηση ή παρεμπόδιση των μέσων θεραπείας που αναφέρονται στο άρθρο 17, παράγραφος 2 (στ) και άρθρο 20, παράγραφος 2
- (β) Παράλειψη καταγραφής της στέρησης της ελευθερίας οποιουδήποτε ατόμου, ή την καταγραφή οποιωνδήποτε πληροφοριών τις οποίες, ο

υπεύθυνος για το επίσημο μητρώο γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι είναι ανακριβείς·

(γ) Άρνηση παροχής πληροφοριών για την στέρηση της ελευθερίας ατόμου ή την παροχή ανακριβών πληροφοριών, έστω και εάν οι νομικές απαιτήσεις για παροχή τέτοιων πληροφοριών έχουν πληρωθεί.

Άρθρο 23

1. Κάθε Κράτος Μέρος διασφαλίζει ότι η εκπαίδευση επιβολής του νόμου σε προσωπικό, πολιτικό ή στρατιωτικό, ιατρικό προσωπικό, δημόσιους αξιωματούχους και άλλων ατόμων τα οποία δύνανται να εμπλέκονται στην φύλαξη ή μεταχείριση οποιουδήποτε ατόμου που στερείται της ελευθερίας του, περιλαμβάνει την αναγκαία εκπαίδευση και πληροφορίες όσον αφορά τις σχετικές διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, με σκοπό να:

(α) Παρεμποδίζει την εμπλοκή τέτοιων επισήμων σε εξαναγκαστικές εξαφανίσεις·

(β) Δίνει έμφαση στη σπουδαιότητα της πρόληψης και των ερευνών που αφορούν τις εξαναγκαστικές εξαφανίσεις·

(γ) Διασφαλίζει ότι αναγνωρίζεται η επείγουσα ανάγκη για διαλεύκανση υποθέσεων εξαναγκαστικής εξαφάνισης.

2. Κάθε Κράτος Μέρος διασφαλίζει ότι διαταγές ή οδηγίες που ορίζουν, εξουσιοδοτούν ή παρακινούν εξαναγκαστική εξαφάνιση, απαγορεύονται. Κάθε Κράτος Μέρος εγγυάται ότι άτομο το οποίο αρνείται να υπακούσει τέτοια διαταγή δεν θα τιμωρείται.

3. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι τα άτομα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου τα οποία έχουν λόγο να πιστεύουν ότι έλαβε χώρα ή σχεδιάζεται εξαναγκαστική εξαφάνιση, αναφέρουν το θέμα στους ανώτερους τους και, όπου είναι αναγκαίο, στις κατάλληλες αρχές ή όργανα που είναι περιβεβλημένα με εξουσίες αναθεώρησης ή αποκατάστασης.

Άρθρο 24

1. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, «θύμα» σημαίνει το εξαφανισμένο άτομο και οποιοδήποτε πρόσωπο που έχει υποστεί βλάβη ως άμεσο αποτέλεσμα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης.
2. Κάθε θύμα έχει το δικαίωμα να γνωρίζει την αλήθεια αναφορικά με τις περιστάσεις της εξαναγκαστικής εξαφάνισης, την πρόοδο και τα αποτελέσματα της έρευνας και την τύχη του εξαφανισμένου ατόμου. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει κατάλληλα μέτρα υπό την άποψη αυτή.
3. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για αναζήτηση, εντοπισμό και απελευθέρωση εξαφανισμένων ατόμων και, στην περίπτωση θανάτου, τον εντοπισμό, σεβασμό και επιστροφή των σορών τους.
4. Κάθε Κράτος Μέρος διασφαλίζει στο νομικό του σύστημα ότι τα θύματα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης έχουν το δικαίωμα αποκατάστασης και άμεσης, δίκαιης και επαρκούς αποζημίωσης.
5. Το δικαίωμα για αποκατάσταση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, καλύπτει υλικές και ηθικές βλάβες, και όπου είναι κατάλληλο, άλλες μορφές αποκατάστασης, τέτοιες όπως:
  - (α) Επανόρθωση
  - (β) Επανένταξη
  - (γ) Ικανοποίηση, συμπεριλαμβανόμενης αποκατάστασης της αξιοπρέπειας και υπόληψης
  - (δ) Εγγύηση για μη-επανάληψη.
6. Χωρίς επηρεασμό της υποχρέωσης για συνέχιση της έρευνας έως ότου η τύχη του εξαφανισμένου ατόμου να έχει διευκρινιστεί, κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα σχετικά με την νομική κατάσταση των εξαφανισμένων ατόμων των οποίων η τύχη δεν έχει διευκρινιστεί, και με αυτή των συγγενών τους, σε τομείς όπως κοινωνική πρόνοια, οικονομικά θέματα, οικογενειακό δίκαιο και δικαιώματα ιδιοκτησίας.

7. Κάθε Κράτος Μέρος εγγυάται το δικαίωμα για συγκρότηση και ελεύθερη συμμετοχή σε οργανισμούς και ενώσεις που ασχολούνται με προσπάθειες καθορισμού των περιστάσεων της εξαναγκαστικής εξαφάνισης και της τύχης των εξαφανισμένων ατόμων, και της παροχής βοήθειας στα θύματα της εξαναγκαστικής εξαφάνισης.

Άρθρο 25

1. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για παρεμπόδιση και τιμωρία κάτω από το ποινικό του δίκαιο:
  - (α) Της παράνομης μετακίνησης παιδιών που υπόκεινται σε εξαναγκαστική εξαφάνιση, παιδιών των οποίων ο πατέρας, η μητέρα ή ο νόμιμος κηδεμόνας υπόκειται σε εξαναγκαστική εξαφάνιση ή παιδιών που γεννιούνται κατά τη διάρκεια της αιχμαλωσίας μητέρας που υπόκειται σε εξαναγκαστική εξαφάνιση·
  - (β) Της παραποίησης, απόκρυψης ή καταστροφής εγγράφων που επιβεβαιώνουν την πραγματική ταυτότητα των παιδιών που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (α) ανωτέρω.
2. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για αναζήτηση και αναγνώριση των παιδιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 (α) του παρόντος άρθρου και για την επιστροφή τους στις οικογένειες καταγωγής τους, σύμφωνα με νομικές διαδικασίες και εφαρμοστέες διεθνείς συμφωνίες.
3. Κράτη Μέρη βοηθούν το ένα το άλλο στην έρευνα, αναγνώριση και εντοπισμό των παιδιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 (α) του παρόντος άρθρου.
4. Δεδομένης της ανάγκης για προστασία των καλώς νοουμένων συμφερόντων των παιδιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 (α) του παρόντος άρθρου και του δικαιώματος τους να διατηρήσουν ή να αποκαταστήσουν την ταυτότητά τους, περιλαμβανομένων της υπηκοότητας τους, ονόματός και οικογενειακών σχέσεων όπως αναγνωρίζονται από το δίκαιο, Κράτη Μέρη τα οποία αναγνωρίζουν σύστημα υιοθεσίας ή άλλη μορφή τοποθέτησης

παιδιών, θεσμοθετούν νομικές διαδικασίες για την αναθεώρηση της διαδικασίας υιοθεσίας ή τοποθέτησης και, όπου είναι κατάλληλο, για την ακύρωση οποιασδήποτε υιοθεσίας ή τοποθέτησης παιδιών που προήλθε από εξαναγκαστική εξαφάνιση.

5. Σε όλες τις περιπτώσεις και, ιδιαίτερα, σε όλα τα θέματα που αφορούν το παρόν άρθρο, το συμφέρον του παιδιού λαμβάνεται πρωτίστως υπόψη και παιδί το οποίο είναι ικανό να σχηματίσει δικές του απόψεις έχει το δικαίωμα ελεύθερης έκφρασης των απόψεων του, δίνοντας στις απόψεις του παιδιού το απαιτούμενο βάρος σύμφωνα με την ηλικία και το βαθμό ωριμότητας του.

Μέρος II

Άρθρο 26

1. Καθιδρύεται Επιτροπή για Εξαναγκαστικές Εξαφανίσεις (στο εξής αναφερόμενη ως «η Επιτροπή») για να εκτελεί τις λειτουργίες που προβλέπονται κάτω από την παρούσα Σύμβαση. Η Επιτροπή αποτελείται από δέκα εμπειρογνώμονες υψηλού ηθικού επιπέδου και αναγνωρισμένης ικανότητας στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι οποίοι υπηρετούν υπό την ατομική τους ιδιότητα και είναι ανεξάρτητοι και αμερόληπτοι. Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται από τα Κράτη Μέρη σύμφωνα με δίκαιη γεωγραφική κατανομή. Δέουσα σημασία δίνεται στην χρησιμότητα της συμμετοχής στις εργασίες της Επιτροπής ατόμων που έχουν σχετική νομική εμπειρία και στην ισορροπημένη εκπροσώπηση των δύο φύλων.
2. Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από κατάλογο ατόμων που προτείνονται για ανάδειξη από Κράτη Μέρη μεταξύ των υπηκόων τους, σε ανά διετία συνεδριάσεις των Κρατών Μερών που συγκαλούνται από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών προς το σκοπό αυτό. Στις συνεδριάσεις αυτές, για τις οποίες τα δύο τρίτα των Κρατών Μερών συνιστούν απαρτία, τα πρόσωπα που εκλέγονται στην Επιτροπή θα είναι εκείνα που λαμβάνουν τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων και την απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων των εκπροσώπων των Κρατών Μερών που είναι παρόντα και ψηφίζουν.

3. Η πρώτη εκλογή διενεργείται όχι αργότερα από έξι μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας Σύμβασης. Τέσσερις μήνες πριν την ημερομηνία κάθε εκλογής, ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών απευθύνει επιστολή στα Κράτη Μέρη καλώντας τα να υποβάλουν προτάσεις για ανάδειξη εντός τριών μηνών. Ο Γενικός Γραμματέας ετοιμάζει κατάλογο σε αλφαβητική σειρά όλων των ατόμων που έχουν προταθεί για ανάδειξη, υποδεικνύοντας το Κράτος Μέρος το οποίο πρότεινε για ανάδειξη κάθε υποψήφιο, και υποβάλλει τον κατάλογο αυτό σε όλα τα Κράτη Μέρη.
4. Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται για θητεία τεσσάρων ετών. Δύνανται να επανεκλεγούν μια φορά. Εντούτοις, η θητεία πέντε εκ των μελών που εκλέγονται στην πρώτη εκλογή λήγει με την πάροδο δύο ετών· αμέσως μετά την πρώτη εκλογή, τα ονόματα των πέντε αυτών μελών επιλέγονται με κλήρωση από τον πρόεδρο της συνεδρίασης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.
5. Εάν μέλος της Επιτροπής πεθάνει ή παραιτηθεί ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο δεν μπορεί πλέον να ασκεί τα εξ' Επιτροπής απορρέοντα καθήκοντα του, το Κράτος Μέρος το οποίο το πρότεινε για ανάδειξη, σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ορίζει άλλον υποψήφιο μεταξύ των υπηκόων του για να εκτίσει τη θητεία του, τηρουμένης της έγκρισης της πλειοψηφίας των Κρατών Μερών. Τέτοια έγκριση θεωρείται ότι έχει ληφθεί εκτός εάν τα μισά ή περισσότερα των μισών των Κρατών Μερών απαντήσουν αρνητικά εντός έξι εβδομάδων μετά που έχουν ενημερωθεί από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για τον προτεινόμενο διορισμό.
6. Η Επιτροπή θεσπίζει τους δικούς της κανόνες διαδικασίας.
7. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών παρέχει στην Επιτροπή τα αναγκαία μέσα, προσωπικό και διευκολύνσεις για την αποτελεσματική εκτέλεση των λειτουργιών της. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών συγκαλεί την πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής.
8. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν δικαίωμα στις διευκολύνσεις, προνόμια και ασυλίες των εμπειρογνομόνων σε αποστολή των Ηνωμένων Εθνών, όπως

ορίζεται στα σχετικά κεφάλαια της Σύμβασης για τα Προνόμια και τις Ασυλίες των Ηνωμένων Εθνών.

9. Κάθε Κράτος Μέρος συνεργάζεται με την Επιτροπή και βοηθά τα μέλη της στην εκπλήρωση της εντολής τους, στην έκταση που το Κράτος Μέρος έχει αποδεχθεί τις λειτουργίες της Επιτροπής.

Άρθρο 27

Διάσκεψη των Κρατών Μερών θα λάβει χώρα το ενωρίτερο σε τέσσερα έτη και το αργότερο σε έξι έτη ακολουθώντας την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης, για να αξιολογήσει τη λειτουργία της Επιτροπής και να αποφασίσει, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 44, παράγραφος 2, κατά πόσο είναι κατάλληλο να μεταφέρει σε άλλο σώμα – χωρίς να αποκλείει οποιαδήποτε πιθανότητα – την παρακολούθηση της παρούσας Σύμβασης, σύμφωνα με τις λειτουργίες που ορίζονται στα άρθρα 28 έως 36.

Άρθρο 28

1. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που παρέχονται από την παρούσα Σύμβαση, η Επιτροπή συνεργάζεται με όλα τα σχετικά όργανα, γραφεία και εξειδικευμένες οργανώσεις και ταμεία των Ηνωμένων Εθνών, με τους φορείς συνθηκών που θεσμοθετήθηκαν από διεθνή έγγραφα, με τις ειδικές διαδικασίες των Ηνωμένων Εθνών και με τους σχετικούς περιφερειακούς διακυβερνητικούς οργανισμούς ή όργανα, όπως επίσης και με όλους τους σχετικούς Κρατικούς φορείς, οργανώσεις ή γραφεία που εργάζονται για την προστασία όλων των ατόμων ενάντια στις εξαναγκαστικές εξαφανίσεις.
2. Κατά την εκπλήρωση της εντολής της, η Επιτροπή διαβουλεύεται με άλλα όργανα ελέγχου των συμβάσεων (treaty bodies) που έχουν θεσμοθετηθεί από σχετικές διεθνείς πράξεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδιαίτερα την Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που θεσμοθετήθηκε από το Διεθνές Σύμφωνο για τα Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα, με σκοπό τη διασφάλιση της συνέπειας των αντίστοιχων παρατηρήσεων και συστάσεων τους.

Άρθρο 29

1. Κάθε Κράτος Μέρος υποβάλλει στην Επιτροπή, μέσω του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, αναφορά για τα μέτρα που λαμβάνει για να συμμορφωθεί στις υποχρεώσεις του κάτω από την παρούσα Σύμβαση, εντός δύο ετών μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης για το Κράτος Μέρος που αφορά.
2. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών καθιστά διαθέσιμη την αναφορά αυτή σε όλα τα Κράτη Μέρη.
3. Κάθε αναφορά εξετάζεται από την Επιτροπή, η οποία διατυπώνει τέτοια σχόλια, παρατηρήσεις ή συστάσεις, ως δύναται να θεωρήσει κατάλληλο. Τα σχόλια, παρατηρήσεις ή συστάσεις, κοινοποιούνται στο Κράτος Μέρος που αφορά, το οποίο δύναται να απαντήσει σε αυτά, με δική του πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής.
4. Η Επιτροπή δύναται επίσης να ζητήσει από τα Κράτη Μέρη να παράσχουν επιπρόσθετες πληροφορίες για την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 30

1. Αίτημα για αναζήτηση και εύρεση εξαφανισμένου ατόμου δυνατόν να υποβληθεί, ως επείγον θέμα, στην Επιτροπή, από συγγενείς του εξαφανισμένου ατόμου ή τους νομικούς τους εκπροσώπους, τους συνηγόρους τους ή οποιοδήποτε άτομο εξουσιοδοτείται από αυτούς, όπως επίσης και από οποιοδήποτε άλλο άτομο που έχει έννομο συμφέρον.
2. Εάν η Επιτροπή θεωρεί ότι αίτημα για επείγουσα δράση που υποβάλλεται δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου:
  - (α) Δεν είναι εμφανώς αβάσιμο,
  - (β) Δεν συνιστά κατάχρηση του δικαιώματος υποβολής τέτοιων αιτημάτων,
  - (γ) Έχει ήδη παρουσιαστεί δεόντως στα αρμόδια όργανα του Κράτους Μέρους που αφορά, όπως αυτά που είναι εξουσιοδοτημένα να διεξάγουν έρευνες, όπου υφίσταται τέτοια δυνατότητα,

- (δ) Δεν είναι ασυμβίβαστο με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, και
- (ε) Το ίδιο ζήτημα δεν εξετάζεται κάτω από άλλη διαδικασία διεθνούς έρευνας ή διακανονισμού ίδιας φύσης,

ζητά από το Κράτος Μέρος που αφορά, να της παράσχει πληροφορίες για την κατάσταση των ατόμων που αναζητούνται, εντός χρονικού διαστήματος που καθορίζεται από την Επιτροπή.

3. Υπό το φως των πληροφοριών που παρέχονται από το Κράτος Μέρος που αφορά σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή δύναται να διαβιβάσει συστάσεις στο Κράτος Μέρος, περιλαμβανομένου αιτήματος ότι το Κράτος Μέρος πρέπει να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα, περιλαμβανομένων προσωρινών μέτρων, για εντοπισμό και προστασία του ατόμου που αφορά σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, και να ενημερώσει την Επιτροπή εντός καθορισμένου χρονικού διαστήματος, για τα μέτρα που λαμβάνει, λαμβανομένου υπόψη του επείγοντος της κατάστασης. Η Επιτροπή ενημερώνει το άτομο που υποβάλλει το αίτημα για επείγουσα δράση για τις συστάσεις της και για τις πληροφορίες που παρέχονται σε αυτή από το Κράτος, όταν αυτές καταστούν διαθέσιμες.
4. Η Επιτροπή συνεχίζει τις προσπάθειές της για συνεργασία με το Κράτος Μέρος που αφορά, για όσο χρονικό διάστημα η τύχη του προσώπου που αναζητείται παραμένει αβέβαιη. Το πρόσωπο που υποβάλλει το αίτημα κρατείται ενήμερο.

Άρθρο 31

1. Κράτος Μέρος δύναται, κατά το χρόνο επικύρωσης της παρούσας Σύμβασης ή σε οποιοδήποτε χρόνο μεταγενέστερα, να δηλώσει ότι αναγνωρίζει την αρμοδιότητα της Επιτροπής να λαμβάνει και να εξετάζει κοινοποιήσεις από ή εκ μέρους ατόμων που υπόκεινται στην δικαιοδοσία του και ισχυρίζονται ότι είναι θύματα παράβασης από αυτό το Κράτος Μέρος των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης. Η Επιτροπή δεν δέχεται οποιαδήποτε κοινοποίηση που αφορά Κράτος Μέρος το οποίο δεν έχει προβεί σε τέτοια δήλωση.

2. Η Επιτροπή θεωρεί κοινοποίηση μη αποδεκτή όταν:
  - (α) Η κοινοποίηση είναι ανώνυμη·
  - (β) Η κοινοποίηση συνιστά κατάχρηση του δικαιώματος υποβολής τέτοιων κοινοποιήσεων ή είναι ασυμβίβαστη με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης·
  - (γ) Το ίδιο ζήτημα εξετάζεται κάτω από άλλη διαδικασία διεθνούς έρευνας ή διακανονισμού της ίδιας φύσης· ή όταν
  - (δ) Όλα τα αποτελεσματικά διαθέσιμα εσωτερικά μέσα θεραπείας δεν έχουν εξαντληθεί. Ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζεται όπου η εφαρμογή των μέσων θεραπείας είναι αδικαιολόγητα παρατεταμένη.
3. Εάν η Επιτροπή θεωρεί ότι η κοινοποίηση πληροί τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, διαβιβάζει την κοινοποίηση στο Κράτος Μέρος που αφορά, και ζητά από αυτό να παράσχει παρατηρήσεις και σχόλια εντός χρονικού διαστήματος που καθορίζεται από την Επιτροπή.
4. Σε οποιοδήποτε χρόνο μετά την λήψη της κοινοποίησης και πριν την απόφαση επί της ουσίας, η Επιτροπή δύναται να διαβιβάσει στο Κράτος Μέρος που αφορά, επείγον αίτημα ότι το Κράτος Μέρος θα λάβει τέτοια προσωρινά μέτρα, ως είναι αναγκαίο, για να αποφύγει πιθανή ανεπανόρθωτη βλάβη στα θύματα της κατ' ισχυρισμόν παράβασης. Όταν η Επιτροπή ασκεί την διακριτική της ευχέρεια, αυτό δεν συνεπάγεται απόφαση επί του παραδεκτού ή επί της ουσίας της κοινοποίησης.
5. Η Επιτροπή διεξάγει κεκλεισμένων των θυρών συνεδριάσεις όταν εξετάζει κοινοποιήσεις κάτω από το παρόν άρθρο. Ενημερώνει αυτόν που προβαίνει σε κοινοποίηση για τις απαντήσεις που παρέχονται από το Κράτος Μέρος που αφορά. Όταν η Επιτροπή αποφασίσει να τερματίσει τη διαδικασία, κοινοποιεί τις απόψεις της στο Κράτος Μέρος και σε αυτόν που προβαίνει στην κοινοποίηση.

Άρθρο 32

Κράτος Μέρος στην παρούσα Σύμβαση δύναται σε οποιοδήποτε χρόνο να δηλώσει ότι αναγνωρίζει την αρμοδιότητα της Επιτροπής να λαμβάνει και να εξετάζει κοινοποιήσεις με τις οποίες Κράτος Μέρος ισχυρίζεται ότι άλλο Κράτος Μέρος δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του κάτω από την παρούσα Σύμβαση. Η Επιτροπή δεν λαμβάνει κοινοποιήσεις που αφορούν Κράτος Μέρος το οποίο δεν έχει προβεί σε τέτοια δήλωση, ούτε κοινοποιήσεις από Κράτος Μέρος το οποίο δεν έχει προβεί σε τέτοια δήλωση.

Άρθρο 33

1. Εάν η Επιτροπή λάβει βάσιμες πληροφορίες που καταδεικνύουν ότι Κράτος Μέρος παραβιάζει σοβαρά τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, δύναται, κατόπιν διαβούλευσης με το Κράτος Μέρος που αφορά, να ζητήσει από ένα ή περισσότερα από τα μέλη της να επισκεφθούν και να προβούν σε αναφορά πίσω σε αυτή, χωρίς καθυστέρηση.
2. Η Επιτροπή γνωστοποιεί γραπτώς στο Κράτος Μέρος που αφορά την πρόθεσή της να οργανώσει επίσκεψη, υποδεικνύοντας τη σύνθεση της αντιπροσωπείας και το σκοπό της επίσκεψης. Το Κράτος Μέρος απαντά στην Επιτροπή εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.
3. Κατόπιν βάσιμου αιτήματος από το Κράτος Μέρος, η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει να αναβάλει ή να ακυρώσει την επίσκεψή της.
4. Εάν το Κράτος Μέρος συμφωνήσει στην επίσκεψη, η Επιτροπή και το Κράτος Μέρος που αφορά, συνεργάζονται για να ορίσουν τους όρους της επίσκεψης και το Κράτος Μέρος παρέχει στην Επιτροπή όλες τις διευκολύνσεις που είναι αναγκαίες για την επιτυχημένη αποπεράτωση της επίσκεψης.
5. Κατόπιν της επίσκεψης της, η Επιτροπή κοινοποιεί στο Κράτος Μέρος που αφορά, τις παρατηρήσεις και τις συστάσεις της.

Άρθρο 34

Εάν η Επιτροπή λάβει πληροφορίες οι οποίες φαίνονται σε αυτή ότι περιέχουν βάσιμες ενδείξεις ότι εφαρμόζεται εξαναγκαστική εξαφάνιση σε εκτεταμένη ή συστηματική βάση στην εδαφική περιοχή κάτω από τη δικαιοδοσία Κράτους Μέρους, δύναται, κατόπιν αναζήτησης από το Κράτος Μέρος που αφορά όλων των σχετικών πληροφοριών για την κατάσταση, να φέρει επειγόντως το θέμα στην προσοχή της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, μέσω του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 35

1. Η Επιτροπή έχει αρμοδιότητα μόνο αναφορικά με εξαναγκαστικές εξαφανίσεις οι οποίες άρχισαν μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης.
2. Εάν Κράτος καταστεί μέρος στην παρούσα Σύμβαση μετά την έναρξη ισχύος της, οι υποχρεώσεις του Κράτους αυτού έναντι της Επιτροπής αφορούν μόνο εξαναγκαστικές εξαφανίσεις οι οποίες άρχισαν μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης για το Κράτος που αφορά.

Άρθρο 36

1. Η Επιτροπή υποβάλλει ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητές της κάτω από την παρούσα Σύμβαση στα Κράτη Μέρη και στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών.
2. Προτού δημοσιευθεί στην ετήσια έκθεση παρατήρηση για Κράτος Μέρος, το Κράτος Μέρος που αφορά ενημερώνεται εκ των προτέρων και του δίδεται εύλογος χρόνος για να απαντήσει. Το Κράτος Μέρος αυτό δύναται να ζητήσει την δημοσίευση των σχολίων ή παρατηρήσεων του στην έκθεση.

Μέρος III

Άρθρο 37

Τίποτα στην παρούσα Σύμβαση δεν επηρεάζει οποιεσδήποτε διατάξεις οι οποίες συμβάλλουν περισσότερο στην προστασία όλων των ατόμων από εξαναγκαστική εξαφάνιση και οι οποίες δυνατόν να περιέχονται στο:

- (α) δίκαιο Κράτους Μέρους·
- (β) Διεθνές δίκαιο που είναι σε ισχύ για το Κράτος αυτό.

Άρθρο 38

1. Η παρούσα Σύμβαση είναι ανοιχτή για υπογραφή από όλα τα Κράτη Μέλη των Ηνωμένων Εθνών.
2. Η παρούσα Σύμβαση υπόκειται σε επικύρωση από όλα τα Κράτη Μέλη των Ηνωμένων Εθνών. Έγγραφα επικύρωσης κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.
3. Η παρούσα Σύμβαση είναι ανοιχτή για προσχώρηση από όλα τα Κράτη Μέλη των Ηνωμένων Εθνών. Η προσχώρηση πραγματοποιείται με την κατάθεση εγγράφου προσχώρησης στον Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 39

1. Η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την δέκατη τρίτη ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών του εικοστού εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης.
2. Για κάθε Κράτος που επικυρώνει ή προσχωρεί στην παρούσα Σύμβαση μετά την κατάθεση του εικοστού εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης, η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την δέκατη τρίτη ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης του Κράτους αυτού.

Άρθρο 40

Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών γνωστοποιεί σε όλα τα Κράτη Μέλη των Ηνωμένων Εθνών και σε όλα τα Κράτη τα οποία έχουν υπογράψει ή προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση για τα ακόλουθα:

- (α) Υπογραφές, επικυρώσεις και προσχωρήσεις κάτω από το άρθρο 38·
- (β) Την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας Σύμβασης κάτω από το άρθρο 39·

Άρθρο 41

Οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης εφαρμόζονται σε όλα τα μέρη των ομοσπονδιακών Κρατών χωρίς οποιουδήποτε περιορισμούς ή εξαιρέσεις.

Άρθρο 42

1. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ δύο ή περισσότερων Κρατών Μερών αναφορικά με την ερμηνεία ή εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης, η οποία δεν μπορεί να διευθετηθεί μέσω διαπραγμάτευσης ή με τις διαδικασίες που ρητά προβλέπονται από την παρούσα Σύμβαση, με αίτημα του ενός από αυτά, υποβάλλεται σε διαιτησία. Εάν εντός έξι μηνών από την ημερομηνία του αιτήματος για διαιτησία, τα Μέρη αδυνατούν να συμφωνήσουν στην οργάνωση της διαιτησίας, οποιοδήποτε από τα Μέρη αυτά δύναται να παραπέμψει τη διαφορά στο Διεθνές Δικαστήριο με αίτημα σύμφωνα με το Καταστατικό του Δικαστηρίου.
2. Κράτος δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή επικύρωσης της παρούσας Σύμβασης ή προσχώρησης σε αυτή, να δηλώσει ότι δεν θεωρεί ότι δεσμεύεται από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Τα άλλα Κράτη Μέρη δεν δεσμεύονται από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου όσον αφορά οποιοδήποτε Κράτος Μέρος που έχει προβεί σε τέτοια δήλωση.
3. Οποιοδήποτε Κράτος Μέρος που έχει προβεί σε δήλωση σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, δύναται σε οποιοδήποτε

χρόνο να αποσύρει τη δήλωση αυτή με γνωστοποίηση στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 43

Η παρούσα Σύμβαση ισχύει χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, περιλαμβανομένων των υποχρεώσεων των Υψηλά Συμβαλλόμενων Μερών στις τέσσερις Συμβάσεις της Γενεύης της 12^{ης} Αυγούστου 1949 και των δύο Πρόσθετων Πρωτοκόλλων αυτών της 8^{ης} Ιουνίου 1977, ή της δυνατότητας που έχει οποιοδήποτε Κράτος Μέρος να εξουσιοδοτήσει τη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού να επισκέπτεται τόπους κράτησης σε καταστάσεις που δεν καλύπτονται από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο.

Άρθρο 44

1. Οποιοδήποτε Κράτος Μέρος στην παρούσα Σύμβαση δύναται να προτείνει τροποποίηση και να την καταθέσει στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Ο Γενικός Γραμματέας έπειτα, κοινοποιεί την προτεινόμενη τροποποίηση στα Κράτη Μέρη στην παρούσα Σύμβαση με αίτημα να υποδείξουν κατά πόσο τάσσονται υπέρ διάσκεψης Κρατών Μερών με σκοπό την εξέταση και ψηφοφορία σχετικά με την πρόταση. Στην περίπτωση που εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία τέτοιας κοινοποίησης τουλάχιστον το ένα τρίτο των Κρατών Μερών τάσσεται υπέρ τέτοιας διάσκεψης, ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών συγκαλεί τη διάσκεψη κάτω από την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών.
2. Οποιαδήποτε τροποποίηση υιοθετείται από πλειοψηφία δύο τρίτων των Κρατών Μερών που είναι παρόντα και ψηφίζουν στη διάσκεψη υποβάλλεται από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων εθνών σε όλα τα Κράτη Μέρη για αποδοχή.
3. Τροποποίηση που υιοθετείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου τίθεται σε ισχύ όταν τα δύο τρίτα των Κρατών Μερών στην παρούσα Σύμβαση την έχουν αποδεχθεί σύμφωνα με τις αντίστοιχες συνταγματικές τους διαδικασίες.

4. Όταν τροποποιήσεις τίθενται σε ισχύ, δεσμεύουν εκείνα τα Κράτη Μέρη τα οποία τις έχουν αποδεχθεί, άλλα Κράτη Μέρη που ακόμη δεσμεύονται από τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και οποιεσδήποτε προγενέστερες τροποποιήσεις τις οποίες έχουν αποδεχθεί.

Άρθρο 45

1. Η παρούσα Σύμβαση, της οποίας το Αραβικό, Κινεζικό, Αγγλικό, Γαλλικό, Ρωσικό και Ισπανικό, κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά, κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.
2. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών διαβιβάζει πιστοποιημένα αντίγραφα της παρούσας Σύμβασης σε όλα τα Κράτη που αναφέρονται στο άρθρο 38.